

Zapobieganie radykalizacji w UE

Tragiczne zamachy z 13 listopada w Paryżu w bolesny sposób wykazały ponownie bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa wynikające z radykalizacji, rekrutacji obywateli UE przez organizacje terrorystyczne i „zagranicznych bojowników”. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo narodowe spoczywa na państwach członkowskich, jednak transgraniczny charakter tych złożonych zagrożeń wymaga skoordynowanej reakcji na szczeblu UE.

Informacje ogólne

Radykalizacja postaw, [zdefiniowana](#) przez Komisję Europejską jako zjawisko polegające na przyjmowaniu przez ludzi opinii, poglądów i idei, które mogą prowadzić do terroryzmu, stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego w państwach członkowskich UE. Według [komisarza Dimitrisa Avramopoulosa](#) ekstremiści potrzebują nie więcej niż 6-8 tygodni, aby przyciągnąć do siebie osoby o radykalnych poglądach. Parlament Europejski [szacuje](#), że ok. 5000 Europejczyków przystąpiło do organizacji terrorystycznych, głównie ISIS/Daesz i Frontu al-Nusra.

Na początku 2015 r. zebrani na posiedzeniu Rady ministrowie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych zareagowali na ataki na „Charlie Hebdo”, przyjmując [wspólne oświadczenie z Rygi](#), które było podstawą do przyjęcia przez Radę Europejską [strategii](#) opartej na trzech komponentach natychmiastowej reakcji: bezpieczeństwo obywateli, zapobieganie radykalizacji postaw i zapewnienie przestrzegania wartości oraz współpraca z partnerami międzynarodowymi. Na posiedzeniu [Rady ds. WSiSW](#) w październiku 2015 r. ministrowie zostali poinformowani przez prezydentkę i koordynatora UE ds. zwalczania terroryzmu o wdrażaniu środków zwalczania terroryzmu, w tym w dziedzinie wymiany informacji i zapobiegania radykalizacji postaw w internecie.

Pierwsza [konferencja wysokiego szczebla na temat reakcji prawnokarnej na radykalizację postaw](#) w październiku 2015 r. uznała radykalizację w internecie i w więzieniach za problem. W październiku 2015 r. UE [podpisała Konwencję](#) Rady Europy z 2005 r. oraz jej [protokół dodatkowy](#) z 2015 r. w sprawie zapobiegania terroryzmowi. Protokół wzywa do uznawania za przestępstwo podróżowania w celach terrorystycznych, finansowania i organizowania takich wyjazdów, co stanowi wdrożenie [rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie zagranicznych bojowników terrorystycznych](#) (2178 (2014)).

W dniu 28 kwietnia 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła [europejską agendę bezpieczeństwa](#), która obejmuje następujące środki, już [realizowane](#): 1) forum UE poświęcone internetowi, które ma zostać zainicjowane w dniu 2 grudnia 2015 r.; 2) unijna jednostka ds. zgłaszania podejrzanych treści w internecie, powołana w ramach Europolu w dniu 1 lipca 2015 r.; 3) wzmocnienie sieci upowszechniania wiedzy o radykalizacji postaw (RAN), utworzonej w 2011 r., przede wszystkim poprzez utworzenie nowego centrum doskonałości RAN; oraz 4) stopniowa tworzenie europejskiego centrum walki z terroryzmem w ramach Europolu, by zwiększyć wsparcie udzielane państwom członkowskim na szczeblu UE.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie zapobiegania radykalizacji postaw

W dniu 19 października 2015 r. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych przyjęła [sprawozdanie z własnej inicjatywy](#) w sprawie przeciwdziałania radykalizacji i rekrutacji obywateli europejskich przez organizacje terrorystyczne. Ma ono zostać omówione na sesji plenarnej w listopadzie 2015 r.

Sprawozdawczyni, Rachida Dati (PPE, Francja), [odniosła się](#) do „wylęgarni” zradykalizowanych Europejczyków, którzy mogą swobodnie podróżować w obrębie Unii w ramach pozbawionego granic obszaru Schengen, i wezwała do „prawdziwie europejskiej odpowiedzi” na to zagrożenie. Sprawozdanie wskazuje na

potrzebę zamknięcia kanałów finansowania terroryzmu poprzez poprawę przejrzystości zewnętrznych przepływów finansowych, i przyznaje, że radykalizacja stanowi globalne zjawisko wymagające reakcji na szczeblu międzynarodowym, a nie tylko na szczeblu lokalnym lub europejskim.

Sprawozdanie opowiada się za przyjęciem środków prewencyjnych zamiast reaktywnych. W celu promowania krytycznego myślenia należy wspierać edukację, w tym na temat kwestii religijnych. Podjęto temat roli internetu poprzez zachęcanie dostawców usług do wypełniania obowiązków prawnych z zakresu zapobiegania upowszechniania nielegalnych treści w internecie. W sprawozdaniu przypomniano, że „bezpieczeństwo obywateli Europy nie jest sprzeczne z zagwarantowaniem ich wolności”, kładąc nacisk na przestrzeganie praw podstawowych przy realizacji wszystkich unijnych środków.